

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
73Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 27

PÉNTEK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Van-e Magyar Párt?

A magyar sajtó hetek óta hallgatag közönyösséggel siklik el olyan kérdések felett, amelyek még nemrég látványosan feltűnően érdekeltek a magyar közvéleményt. A magyarság politikai és kulturális problémáinak tárgyalását háttérbe szorítják olyan esetlegességek, hogy dr. Bazala kap-e pontot a parlament egyik ülésén, avagy ő-e az, aki tetteleg inzultálja a kormányzópartok vajamelyik hozzá hasonló temperamentummal megáldott képviselőjét. Hasábokat élvez végig a magyar közvélemény a német elnökválasztás kulisszatitkairól és kénytelen a maga drága idejét a görög-török diplomáciai konfliktus közelebbi okainak felesleges vizsgálatára elfecsérelni, majd a magyar lapok hasábjai a bolgár belpolitikai élet apróbb-nagyobb pikánsaival szórakoztatják azt a magyar olvasót, aki mindezen szenzációkon túl sokkal szívesebben venné, ha ez a magyar sajtó az itt élő magyarság még mindig fájdalmas és még mindig gyógyítatlan problémáival foglalkoznék. A magyar közvélemény fájdalmas kiábrándulással veszi tudomásul, hogy a magyar sajtó, amely közel három éven keresztül egyik részében becsületes meggyőződésből, másik részben jól felfogott üzleti érdekből a magyarság politikai szervezetének kiépítését propagálta, hetek óta egyetlen sort sem szán ennek a pártnak, amelyről ma a magyarság már azt sem tudja, hogy van-e, avagy az egész párt és minden harc és próbálkozás, ami kísérelte meg a szervezkedésnek, már a múlté. Miért nem ad a kételkedők és a csüggedni mindig készek számára választ a magyar sajtó? Miért van az, hogy egyszerre nem „szívügye” ennek a magyar pártnak a magyar sajtó? És hol vannak azok, akik a „Délbácska” munkásságának becsületes és őnzetlen indokait könnyelműen kétségbevonva azt merték állítani, hogy ennek a munkásságnak eddigi eredményei nem igazolják a lap jövőbeni munkásságának szükségességét? A hetek óta tartó téltenség és az ennek nyomán felburjánzott általános elkedvetlenedés, kishitűség, amely pusztulással fenyegeti az alig kiépült párt-szervezeteket, *nem igazolja azokat, akik még hetekkel ezelőtt is agresszív hangossággal követelték, hogy álljon félre a „Délbácska” és álljanak félre azok, akik a szorongatások leg súlyosabb perceiben nemcsak szavakkal, de tettekkel és önfeláldozó bátorsággal szolgálták a magyarság ügyét.* A tettekben sem, csak a hangosságban tüllítették feladták a vitát, amelyben a hangszálak és az arcbőrök vastagsága volt a döntő. És azóta semmisen történik. Azóta nem történik semmi. A kötérendszerű hangszálakon azóta egyetlen műdalt sem variálnak, sem népies, sem „művészi” feldolgozásban. Azóta az unalom és gondolatlan tespedés tölti ki azt az űrt, amelyet a feleslegesnek illét, megrágalmazott és fáradságtól denunciat „kisebbségben lévő” frakció és ennek sajtója gondolatokkal és olyan tettekkel akart kitölteni, amelyek megmutathatták volna a magyar jövő útjait. A mi elhatározottságunk azonban nem tudta meggyőzni azokat, akik személyi ellentétre alapított „politikájuknak” áldozatul dobták a magyarság politikai párt-szervezetét. S a gondolatlanosság és az öröklött tekintély terrorizálóinak azonban még így is le kell vonnia a konzekvenciákat. Félre fognak, mert félre kell állniok az utból, hogy egyhónapos kényszerű álldogálás után, újra közelebb jussunk a célhoz.

A király elutazott Beogradból

A parlament tegnapi ülése — Ma dől el a HRSS mandátumainak sorsa — A szkupstina legfontosabb ülése

A parlament tegnapi ülésén eisőnek Timotijevics Koszta szólalt fel. Beszédében az államvédelmi törvény megalkotásával foglalkozott. 1920-ban az alkotmányozó nemzetgyűlés megválasztása alkalmával annyi kommunista képviselőt választottak meg, hogy ez mindenkit meglepett. Miután attól kellett tartani, hogy a kommunisták megakadályozzák az alkotmány megszállását, hozták meg az államvédelmi törvényt. Mikor az alkotmányt meghozta a nemzetgyűlés és a király azt szentesítette, a parlamentből való távozása alkalmával merényletet kíséreltek meg ellene. Két hét múlva pedig Draskovics Milorad akkori belügyminiszter esett merénylet áldozatául. Abban az időben nem lehetett mást tenni, mint letörni a kommunizmust. Amikor a kommunisták megszállották a Paracin—Zajecsar vasutvonalat és általános vasutassztrájkot rendeztek és meghozta ellenük a parlament a törvényt, akkor senki sem gondolta, hogy ezt a törvényt más ellenzéki párt ellen is fel fogják használni.

A radikálisok semmit sem vehetnek ráadásuk szemére, mert a múlt század nyolcvanas éveiben ugyanolyan viszonyok között küzdöttek, mint ma ráadásuk. 1883-ban a katonaság fojtott vérbe a radikálisok megmozdulását és tíz év múlva mégis uralomra kerültek.

Volt idő amikor az ország összes politikusai Rádics elé járultak, végül Davidovics Lyubának sikerült meggyőznie vele. Ha a radikálisoknak sikerült volna megegyezni Rádicsal, ezt nagy vívmánynak nyilvánították volna.

A megegyezésben három fontos kérdést rendeztek: a monarchia, a magántulajdon tisztelete és a külföldi való minden összeköttetés megszakítása.

A horvát-szerb megegyezésnek minél előbb létre kell jönni. Az országban békét kell teremteni. Nagy bűn volna, ha szűkkeblűség és egyéni ambíció megakadályozná a megegyezés létrejöttét.

A belügyminiszter válasza

Maximovics Bóza belügyminiszter válaszolt Timotijevicsnek és a III. internacionálé kérdéséről beszélt. A harmadik internacionálé, amikor nem sikerült az ipari munkásokat forradalmasítani, a parasztnak akarták elérni ezt, ami az ipari munkásoknál nem sikerült. Ezért alapították meg a parasztnacionálét.

Maximovics belügyminiszter ezen szavait nagy vihar követte és az elnök csak nehezen állította helyre a rendet.

A csend helyreálta után Maximovics röpiratokat, programokat és rezolúciókat olvasott fel, amelyek igazolják, hogy a parasztnacionálé azonos a harmadik internacionáléval. A legerősebb érv erre az, hogy a parasztnacionálé központja Moszkvában van. Mert ahol az elégedetlen Trockij nem tűrik meg, ott a bolsevistaellenes parasztnacionálét sem tűrnék meg.

Ezután Rádicsnak a III. internacionáléval való összeköttetését igazoló okmányokat terjesztette elő. Felolvasta a parasztnacionálénak Rádicshoz és Rádicsnak az internacionáléhoz intézett leveleit, a parasztnacionálé jegyzőkönyveit és igazolják, hogy a HRSS oda belépett.

A belügyminiszter ezután tiltakozott az ellen, hogy a Rádics pert a Friedjung pörrel hasonlítsák össze.

Trumbics és Maximovics személyes kérdésben való felszólalása után ünnepi ülést tartott a ház a francia nap alkalmával, amelyen Spaljokovics és Rádics Pavle szólaltak fel.

A délelőtti ülés ezzel 2 órakor véget ért.

A délutáni ülés

A parlament délutáni ülését 5 órakor nyitotta meg Szubotics elnök. Az első szónok Superina a HRSS parasztképviselője volt, aki a kormány választási visszaéléseit ostromozta. Beszédét nagy figyelemmel hallgatta a parlament éppen úgy, mint a HRSS parasztképviselőjének Jatasicsnek a beszédét aki szintén a választási visszaéléseket tette szóvá, amelyek miatt a horvát nép nagy része nem tudott szavazni.

A Rádics-párti képviselők vádjait a radikálisok részéről Dragovics Milutin tette szóvá.

A délutáni ülés utolsó szónoka dr. Hans Moser. a Vajdaságban, de különösen a németek ellen elkövetett erőszakosságokat tette szóvá.

Szphó a királynál

Ofelsége tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Szphó Mehmedet. Általában nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a kihallgatásnak, mert azt hiszik, hogy összefüggésben áll a Rádics-párt vezetőinek kiharátásával. A megegyezés és a szerdai parlamenti ülés után azt hiszik, hogy semmi akadály sincs Rádicsnak az udvarban való megjelenésének.

A pénteki ülés

A szkupstina pénteki ülése igen nagy jelentőségű lesz. Nemcsak azért mert politikai életünknek új szakaszát lesz hivatva megnyitni, hanem azért is, mert ugy az ellenzék, mint a kormány részéről fontos kijelentések fognak elhangzani. A mai ülésen Trumbics Lorkovics, Krajacs, Baszaricsek, Zsánics és Rádics Pavle szólalnak fel.

Zagreb Pasicsról

Zagrebban nagy érdeklődéssel figyelik a Beogradban történő eseményeket. A horvát közvélemény még mindig nem hiszi, hogy meg fogják semmisíteni a HRSS mandátumait, mert ezzel örökre lehetetlenné tennék a szerbhorvát megegyezést.

A Jutarnji List amely az utóbbi időben állandóan a HRSS és Pasics közötti megegyezésről ír, tegnapi számában azt írta Pasics talán be is fogja látni hogy nem lehet az egész horvát népet kommunizmussal vádolni. Elég volt már a pártok gyűlölségéből és ha Pasics továbbra is ezen az uton halad akkor a bekövetkezendőért őt terheli minden felelősség.

A király elutazott

Ofelsége tegnap délután váratlanul Kragujevárcra utazott, a hol 1—2 napig fog tartózkodni. Kragujevárcból auton Topolára utazik, vasárnap pedig visszatér Beogradba.

Igy elmaradtak a várt kihallgatások.

A radikálisok reményei

A radikális párt nagy érdeklődéssel várja a parlament mai ülését, mert bizonyosra veszik, hogy a Rádics párt részéről fontos nyilatkozatok fognak elhangzani. Azt hiszik, hogy ráadásuk lojalitási nyilatkozatot tesznek a monarchiának és be fogják jelenteni, hogy megszakitának Moszkvával minden összeköttetést. A radikálisok ezt a maguk győzelmének fogják tekinteni.

Közgazdasági tanácsokat szerveznek

Mi célja a közgazdasági tanácsoknak?

A kamarák kongresszusán, mint annak idején megírta a „Délbácska”, szavattették a közgazdasági tanács megszervezésének a szükségességét. A kereskedelemügyi minisztériumban felkarolták az eszmét és nemrégiben egy bizottság is alakult, amely kidolgozta a közgazdasági tanács felállításáról szóló törvénytervezetet, amelyet rövid időn belül már a szkupstina elé óhajt terjeszteni. Mivel a bizottság ki óhajtja kérni az erre hivatott faktorok véleményét is, megküldötte javaslatát a vajdasági gyáriparosok szövetségének azzal a kérelemmel, hogy közölje a törvénytervezetről alkotott véleményét és esetleges indítványát, amelynek életrevalósága esetén nagyon szívesen helyt ad a törvényjavaslatban.

A közgazdasági tanácsnak az volna a célja, hogy a közgazdaság érdekében vágó törvényjavaslatokat, végrehajtási utasításokat, szabályrendeleteket az egyes reszortminiszterek megkeresésére megtárgyalja és azokról szakvéleményt adjon.

A tagok száma a tervezetben pontosan meghatározva nincsen. Mint a javaslatból kitűnik, tagjai a kereskedelemügyi, pénzügyi és a földművelésügyi minisztériumok osztálytanácsosai, akik olyan osztályok élén állanak, amelyek közgazdaságot érintő ügyekkel foglalkoznak, továbbá a munkaadó és munkáskamarák és más nagyobb ilyenmű szervezetek által megválasztott szakszemélyiségek és végül olyanok, akik kiváló teoretikus vagy praktikus művelői a közgazdaságnak. A tagok megbízatása három évre szól és megválasztásukat ukázzal erősítik meg.

A törvényjavaslat többi része szabályozza a tanács összehívásának módját, illetékességét és a napidijakat.

A német elnökválasztás

Egy német lap jóslata

Berlin. A B. Z. am Mittag a vasárnapi elnökválasztással kapcsolatosan a következő jóslatot közli:

Jarres a német néppárt jelöltje a legjobb esetben 10 millió szavazatot kapna. A szociáldemokrata Braun 8 millió, Marx 4—4 és fél millió, a kommunista Fellmann 2 és fél millió, Hellpach 1 és fél millió, Helt bajor miniszterelnök pedig 1 millió szavazatot kapna. Ludendorff tábornok az utolsó helyre kerülne 800.000—1.000.000 szavazattal.

Bolsevikellenes paktum?

Berlin. Varsói lapok jelentése szerint bolsevikellenes szövetség megalkotásáról tárgyalnak, amelyben Németország is résztvenne.

Németország ezért jelentős határkiigazítást kapna Lengyelország rovására. Allitóltag Stresemann német külügyminiszter és a berlini francia követ már meg is állapodtak volna ebben az ügyben.

Berlini hivatalos körök azonban, mint teljesen alaptalanul megcáfolták ezt a hírt, mert a mai viszonyok mellett erről szó sem lehet.

A kulturharc Csehszlovákiában

Amikor a pápai nuncius „alkalmatlan idegen“

Prágából jelentik: Alig simultak el annak a konfliktusnak hullámai, amelyet a felvidéki püspökök pástorlevele idézett fel, már is új konfliktus tört ki a szociáldemokraták és a klerikálisok között. A nemrég kinevezett Bombera tábori püspök ugyanis az alárendelt tábori lelkészekhez egy bizalmas jellegű pástorlevelet intézett, amelyről a szociáldemokrata Pravo Lidu azt jelenti, hogy méltán sorakozik a felvidéki püspökök pástorlevele mellé. A szociáldemokraták akik a felvidéki püspökök pástorlevele kérdésében meglehetősen rezerváltan viselkedtek, most erősen követelik, hogy Csehszlovákia szüntesse meg a vatikáni követségét, Maraggi pápai nunciust pedig úgy kezelje, mint alkalmatlan idegent.

Az új német állam

„nem tagadja meg az 1871-iki birodalmat és lobogót“

Kölnből jelentik: A rajnai tartomány és Westfália meghívott közönsége előtt tegnap este Marx volt kancellár az újabb birodalmi elnök megválasztásának külső és belső politikai jelentőségéről beszélt. Kifejtette, hogy most a németországi az igazán német szellemű és tartalmu demokratikus állam megalkotásának feladata vár. Az új német állam és az új német lobogó ne legyen az 1871-iki birodalom és lobogó megtagadása. Németország összeomlása után a fekete-vörös-arany színekben látták Németország jövőjének és egy nagy Németországnak reményét, amely valamennyi németet egyesít. Ez a remény még ma is leghőbb vágya a nemzetnek. Marx kifejtette még, hogy tovább fog haladni azon az uton, amelyre birodalmi kancellár korában lépett. A Németország korábbi ellenségeivel való megértés győzelmét kereszttel kell vinni, anélkül, hogy a külföldi hatalmakkal való tárgyalások során kockára tennék a német nép becsületét és tekintélyét. A Nemzetek Szövetségében lehetőségét lát a népek közötti megértés kezdeményezésére és megvalósítására. A felelős köröknek meg kell fontolniok, vajon Németország beléphet-e e pillanatban a Nemzetek Szövetségébe. Németországot nem szabad megalázó és biztonságát veszélyeztető feltételek mellett beletartoztatni a Nemzetek Szövetségébe. Biztosítani kell számára a Nemzetek Szövetségében a világbeli jelentőségének megfelelő helyzetét. Marx azután megismételte a weimari alkotmány mellett hitvallását és az egész német népet egységre hívta fel, amely a legjobb fegyver Németország jogainak megóvására.

Levél a terror hazájából

A kommunista képviselők meggyilkolását a bolgár kormány rendelte el — Hivatalos kompromittáló leveleket fogtak le Bécsben A Zankoff-kormány a szobránjában mossa kezeit, de ügynökei „körüton“ vannak

(Bécs, március 24.) Az Internacional Presse Korrespondenz legutóbbi száma feltűntést keltő közleményt hoz a bulgáriai tömeggyilkosságokról. A könyomatatos autentikus okmányoknak jutott birtokába, amelyek alapján megvádolja a Zankoff-kormányt, hogy azoknak a képviselőknek, akik egyik, vagy másik okból nem tetszenek neki, meggyilkolását a kormány rendelte el. Ez okból pusztultak el eddigelé Petkov-Madschi-Dimow, Strascimirov és legutóbbi Haralambi Stojanov képviselők.

A bolgár kormány a parlamentben magától értetődően „felháborodással“ emlékszik meg a terrortól és e véleményét a bolgár távirati ügynökség az egész világnak tudtul adja. A tény azonban — bécsi okmányok tanúsága szerint — hogy a kormányzat ügynököket bérelt fel a gyilkosságok végrehajtására és finanszírozta azokat a

A bankok és az árdragaság

A vajdasági bankok nagyrésze csak a konjunktúra-üzleteket támogatja

A „Délbácska“ néhány nappal ezelőtt hosszabb cikket közölt annak okairól, hogy miért olyan magas a kamatláb a vajdasági bankoknál? A nyilatkozó ur, — a vajdasági közgazdasági élet egyik elismert kitűnőse — ma multkori cikke kiegészítésképpen a következők közlésére kérte fel lapunkat:

— Merem állítani, hogy a Vajdaságban általánosan közismert és az egész vonalon sajnálatosan tapasztalható drágaság okozói elsősorban a bankok amelyek a szolid ipar és kereskedelmi támogatása helyett ma főképpen azokat az üzleti vállalkozásokat támogatják, amelyek a konjunktúra jegyében alapítottak. Ezek a vállalatok nemrégben még korlátlan hitelt élveztek, szemben azokkal a szolid vállalkozásokkal, amelyeknél kizárt dolognak volt tekinthető a bankkölcson felvétele ilyen körülmények között és ilyen magas kamatláb mellett. Ez azonban még nem minden. Ugy a vajdasági, mint általában a jugoszláviai bankok minden rendelkezésükre álló eszközzel megakadályozni igyekeznek az olyan külföldi kölcsönök létrejöttét, amelyek alacsony kamatláb és hosszú lejárat mellett valóban jó szolgálatot tehetnek volna annak a vajdasági kis- és nagyiparnak, amely ma ugyszólván védelem nélkül van kiszolgáltatva a bankok kényekedvények. Ezenkívül: A bankokba ma a kamatláb 24-től 36-ig terjed, sőt nem ritka az olyan eset sem, amikor a különböző „kezelési költségek“ beleszá-

mitásával a kamatláb eléri a negyven százalékot is. A „kamat“ maga legtöbb esetben 16—20 százalék, de ez csak látszat. Aki valaha is kézhezvette egyetlen banknak fizetés iránti felszólítását, az tapasztalhatta, hogy „havi jutalék“, valamint „állami járulék“ és egyéb címeken felszámított összegek a kamatlábat 30, esetleg 40 százalékra emelik. A bankok emellett még kizárólag csak riziró-nélküli garanciára adnak kölcsönt, s a legtöbb esetben még a legkisebb összeget is igyekeznek az adós ingatlanaira betáblálni. És végezetül: A bankok minden fölösleges lelkiismeret-furdalás nélkül veszik igénybe a Narodna Banka minimális kamatláb (8-tól 10 százalék) mellett nyújtott hitelét, s azt a vajdasági ipari és kereskedelmi vállalatok részére csak a maximális (24—34 százalék) kamatláb mellett folyósítják, A hitel mint ilyen, egyáltalán nem mai keletű, s szervesen összefüggő része a gazdasági élet modern rendjének, amely kapitalista alapon rendezkedett be. A mai, tényleges állapot azonban semmi egyéb, mint szorosan vett visszaélés azokkal a tényekkel, amelyek ma bázisait képezik a bankvállalatoknak. Még csak két kérdést teszek fel: Mi történne akkor, ha a Narodna Banka — közérdekből — megvonná a bankoknak nyújtott hitelt, s mi történne akkor, ha bankjaink a tényleges állapot figyelembevételével 36 százalékról 12-re csökkentenék a bankkamatlábát? Vajjon enyhülne-e a drágaság?

Rádics mindig monarchista volt

Egy nyilatkozat a börtönben

Zagrebből jelentik: Tegnap egy zairebi újságíró, aki a monarchia ideje alatt börtönben ült Rádicsal, felkereste a zagrebbi államügyész fogházában letartóztatásban levő parasztervezőt és hosszasan elbeszélgetett vele a politikai helyzetéről. Rádics a beszélgetés alkalmával azt a szenciációt kijelentést tette, hogy ő világéletében monarchista volt, a Davidovic-rezim idején a horvátországi gyűléseken nem tett államellenes kijelentést és elismerte a Karagyorgyevec dinasztiát. Rádics közölte az újságíróval, hogy most azzal untatják, hogy folyton meg-

kérdezik tőle, hogy milyen monarchiát akar. A horvát köztársasági parasztpárt — mondta Rádics — a király és a nép által elismert monarchiát követel. Rádics kihallgatása után egy zagrebi újságírónak szintén sikerült néhány szót váltania a parasztervezérel. Rádics nem volt hajlandó politikai nyilatkozatot tenni, közölte azonban az újságíróval, hogyha a beogradi események ügyében a horvát köztársasági parasztpárt álláspontját akarja meg tudni, úgy forduljon Rádics Pávelehoz, aki a parasztpárt mostani vezére és amit ő mond, azt Rádics István is aláírja.

Letartóztattak két bolgár pilótát

Diplomáciai bonyodalom két repülőgép miatt

Beográdból jelentik: Két héttel ezelőtt Caribród körül egy bolgár repülőgép motorhiba következtében jugoszláv területen volt kénytelen leszállani. A pilótákat letartóztatták, a repülőgépet pedig a skopljei hangárba szállították.

A repülőgép körül aztán diplomáciai bonyodalom keletkezett, amennyiben a bolgárok azt állították, hogy a repülőgép nem áll a hadsereg szolgálatában és az elfogott pilóták sem tartoznak a bolgár hadsereg kötelékébe. A jugo-

sláv kormány ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a repülőgép kémszolgálatot teljesített és megfigyelés közben érte a defektus és ezért zsákmánynak tekinti a repülőgépet, a pilóták ellen pedig megindítja az eljárást.

A bolgár kormány beogradi követe útján többször követelte a pilóták és a repülőgép kiadatását, a jugoszlav kormány azonban ezt minden alkalommal kereken megtagadta. E miatt súlyos diplomáciai bonyodalomtól lehet tartani. A bolgár kormány végül már retorziókra készül a Bulgáriában élő jugoszláv alattvalókkal szemben.

A pilóták ügyében a tegnapi napon változás állt be. Nincsius külügyminiszter a hadügyminiszteriumtól megkérte a pilóták kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvet és minisztertanács elé terjesztte a bolgár kormány kérését.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1121.75 Prága 53.45
Budapest 1144.— Trieszt 38.85

Március 26	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.25	—	—
Zürich	—	1216.90	1219.—
Newyork	518.75	63.05	63.30
London	24.81	302.—	302.90
Páris	27.32	331.40	332.—
Milano	21.15	257.—	257.75
Prága	15.40	187.50	187.25
Berlin	—	—	1511.—
Budapest	0.00725	0.0879	0.0885
Brüsszel	26.55	—	—
Bécs	—	0.08905	0.0889
Bukarest	252.50	30.30	—
Amsterdam	—	—	—
Szótija	—	—	—
Stockholm	—	—	—
Szaloniki	—	100.—	—
Kábel	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 március 26, 10 óra

Beograd 158.50 Prága 293.75
London 478.50 Berlin 2380.—
Páris 526.50 Bécs 14.—
Milano 407.75 Budapest 14.—
Zürich 1929.50 Bukarest 48.25

Chicagói terménytőzsde

1925 március 26, 10 óra

Buza		Tengeri	
Május 168.—		Május 112.3/8	
Julius 148.7/8		Julius 116.1/8	
Szeptember 137.25		Szeptember 116.75	

(Avala)

APOLLÓ márc. 27—28—29.

„Sascha“ filmgyár mesterműve

SALAMBO

Monumentális filmkolosszus!

merényleteket, amelyeknek célja a római, londoni orosz szovjet képviselők legyilkolása.

Egyik ilyen okmány filippopoli Stantesewnek egy levele, amelyet dr. Stoirow volt bécsi, jelenleg római jugoszláv ügyvivőhöz írt.

A levél így hangzik: Kedves Stoirow! Köszönöm önnek a levelet és a könyveket. De sajnos, nehezen értem őket. A viharok ideje, éj és nap megkezdődtek. Nagyon örülök, hogy Bulgária árulóját Tschavilewet (a belső forradalmár macedóniai szervezet feje) eltették láb alól.

Meg vagyok győződve, hogy ugyanez fog történni Dimitrovval is. (Dimitrov Georgi a bulgáriai kommunista párt és kommunista Balkánföderáció tagja). Ő különben Rómában van. Nem tudok elaludni addig, amíg Dimitrov nem halott, azután nyugodtan halok meg, mert azt hiszem, sohasem fogjuk elfelejteni azokat a szenvedőket, akik az orosz szovjet poklaiban szenvednek. Elhatároztam, hogy ellenőrizni fogom a mi kommunistáinkat és már most dicsekedhetem azzal, hogy rövid időn belül kommunistáink egész központi bizottsága a kezem között lesz. Dr. Maximowot (kommunista képviselő, akit vád alá helyeztek, de kénytelenek voltak felmenteni) hű emberek veszik

körül, de mégis reméljük, hogy Kostringhoffal együtt (a radikál demokrata és így kommunistaellenes mozgalom vezetője) lefoghathatjuk.

Tegnap voltam Lazarownak (a szófiai helyőrség parancsnoka) a lakásán és ott megtudtam, hogy Wlachow (a macedóniai szervezet külföldi képviselője, volt bécsi konzul) és Charlakow (a La Federation Balcanique szerkesztője) Oroszországból menekültek. Mi küldünk oda embereket, hogy velük is, valamint Kolarowval (a bolgár kommunista párt végrehajtóbizottságának a tagja) leszálljanak. Lambrew két héttel ezelőtt Londonba utazott, hogy Krstjut, — ő a legnagyobb veszedelem — eltegye láb alól (Krstju Rakovszki londoni szovjet követ, aki nagy szenvedéllyel dolgozott annakidején Macedónia függetlenségéért). Krstju eleget dolgozott ellenünk. Mindenesetre fog valami történni. Végtelenül kínos nekem, hogy Z. (Zankoff) nincs velem megelégedve. Nemrégiben állandóan a szememre vetette, hogy igen elnyujtom dolgaimat az árulókkal. De most hitelt és engedélyt kaptam. Ezer köszönet a római információkért Jurenaw, Scheffel, Alexew, Dobruljubow, Katz, Usurbew, Lepedew, Rubanowitsch és Trubnikow. Kérem Önt, hogy folytassa tovább a munkáját. Ne törődje a pénz-

zel, mindent meg fogunk fizetni. Kérem sürgönyözzön nekem azonnal Ausenről. (Volt bécsi szovjet követ.) Ismeri Bécsből, most Párisban van. Ki is ismeri látásból? Ha örömet akar szerezni, küldje el nekem Milanoba a szovjet misszió ügynökeinek arcképét. Kolja 8—10 nap alatt Szófiában lesz. Kérem Önt, tegyen valamit Nápolyért. Dobrujowo most ott tartózkodik. Hol lakik? A dolog nagyon érdeklő W-t. (Wolkow tábornok. Zankoff kormányának hagyügyminisztere, a politikai gyilkosságok vezetője.) A munka végrehajtásáért küldök Önnek január és február hónapokra 8 ezer lirát. A csekk a Banco di Roma-ra van kiállítva. Ezer üdvözléssel Stancseff.

A bécsi könyomatatos még egy hasonló tartalmu levelet közöl, amelyet a római bolgár követség a szófiai külügyminiszterhez intézett. A lap megjegyzi, hogy a bolgár kormány ügynökei Botusarow és Stoimenov tisztak, akik Bulgáriában hivatalos gyilkosokként ismereteseek és akik jelenleg Svájcban keresztül Olaszországba tartanak.

Az okmányok, amennyiben autentikusságát a bolgár kormány nem sikerül megcáfolni a diplomáciai körökben is igen nagy feltűnésre fognak szert tenni.

HIREK

Jockey klub

Öreg és romantikus bécsi polgárok-nak mostanában sűrűn lehet alkalmuk fejszöválgatásra. E rezignált fejmozdulat már régen reflexmozgássá válhatott náluk. Pedig amióta a schönbrunni palotában kávéház van, a Burg termeiben ottakringi lányok symmít táncolnak és volt főhercegek a pezsgő-ügynökség keserű kenyereit eszik és az udvari istálló fehér lipicai kancái kövér hadimilliomosok testét sétáltatják a Práterben: éppen elég alkalmuk lehetett e fejszöválgatást megszokni. Most mindezek tetejébe a bécsi polgár elérhetetlen d:ának, a Jockey klubnak a falai omlottak le, hogy az ott sétáló néhány gangos osztrák ur meztelenre vetkőztetve ádjjon a szemük előtt.

A bécsi "társaságban" mostanában mindenki a Jockey klub becsületbíró-ságáról beszél, amelynek elnökét Herberstein altábornagyot gróf Lónyai volt huszárszázas azzal vádolta meg, hogy a Jockey klub elnökének becsület-bíróági ítéleteit pénzzel befolyásol-ni lehet. Sőt egy konkrét váddal is megvádolja Herbersteint, mondván, hogy az altábornagy ur éppen az ő ügyében 30.000 koronáért hozott el-ene ítéletet. Az úgy a napokban rob-bant ki, amikor is a budapesti Hun-gária-szálloda előtt Lónyai gróf fel-pofozta Herberstein altábornagyot, mi-közben többiben azt kiáltotta:

— Te gazember, nem fogsz te többé pénzért becsületbíróági ítéleteket hozni!

Herberstein beperelte Lónyait és most, hogy a budapesti járásbíró-ság elé került az ügy, kiderült, hogy a Jockey klub — mint legfelsőbb becsü-letügyi fórum köré épített álmunk is kénytelen összeomlani. Ezen a járs-bíró-sági tárgyaláson kiderült, hogy a pofozkodás előzményei hét évre nyul-nak vissza, amikor is a szóbanforgó gróf Lónyai a magyar gárda bécsi épületében pofon vágta Orsich Fer-dinánd grófot. Erre Lónyai grófot a Jockey klubból kigolyózták. Lónyai azt állítja, hogy a klubból való kitiltását Herberstein altábornagnak köszönheti, akit 30.000 koronával vesztegettek meg, hogy ellene hozzon ítéletet.

A bírósági tárgyaláson Lónyai ügy-védje előadta Herberstein bűnlajstromát 1920-ban bejelentették a Jockey klub elnökségének, hogy Fugger herceg szá-bálytalanul nevezte ki magát tábor-nokká és jogtalanul hordja egy ma-gyar huszárezred egyenruháját Her-berstein azonban egy lépést sem tett Fugger herceg ellen. Ugyazintén a fü-let sem mozgatta akkor, amikor gróf Haugwitz és gróf Sternberg bejelen-tette Herbersteinnak, hogy gróf Palla-vicini Sándor hamisan kártyázik. Lónyai szerint Herbersteint minden-estire megvesztegették. Herberstein ügyvédje pedig hazugságnak mondja Lónyai állításait.

Öreg és romantikus bécsi polgárok szomorúan bologatnak a fejükkkel...

— Ifjusági előadás a zárdában. A katolikus ifjuság műkedvelő gár-dája f. hó 29-én vasárnap és 30-án hétfőn d. u. 5 órai kezdettel színi elő-adást rendez, amelyre a katolikus érdeklődő közönséget ezennel meg-hívja. Színe kerül: Piroška modern leány lesz című vígjáték és Szent Ágnes vallásos tárgyú színmű. A felvonások közötti időben szlávnyelvű énekszámok és egy bájos melodráma egészítik ki a műsort.

— Kultürest a katolikus Olvasó és Gazdakörben. Szerdán este zsu-folt ház előtt tartotta meg "Van-e Isten?" címmel előadását dr. Koráni Elemér római katolikus lelkész. A gaz-dakör szerdaesti előadása iránt olyan érdeklődés nyilvánult meg, hogy a lá-togatók nagyrésze nem is tudott a te-rembe férni. A nivós és mindvégig érdekesítően érdekes előadást hálás tapssal köszönte meg a közönség. Dr. Koráni előadása után a kör műkedve-lőgárdája gondoskodott a közönség szórakoztatásáról.

Nem repatriálhatnak az Unió polgárai

A repatriálók két éven belül elvesztik állampolgárságukat

Az Egyesült Államokból sokan visz-szatérnek hazájukba azzal a szándék-al, hogy néhány esztendőtt itt tölte-nek és azután visszatérnek az új ha-zába, melynek állampolgárságát — ugy-hiszik — megtartották. Ezt a téves hit-et semmisíti meg a ma érkezett kör-levél, amelyet a szociálpolitikai minisz-terium zagrebi kivándorlási ügyosztá-lya küldött szét az ország helyi ható-ságainak.

A körlevél szerint, a fennálló egye-sült-állambeli törvények szigorú ren-delkezéseket irnak elő arra nézve, hogy állampolgárságuk külföldi tartózkodás esetén, mennyi ideig tekintendő érvé-nyesnek. Az érvényben lévő törvények két kategóriát állapítanak meg ennek meghatározásánál. Az egyik rendelke-

zés azokra vonatkozik, akik korábbi hazájukba térnek vissza, a másik ren-delkezés pedig azokra, akik más or-szágba utaznak és telepednek le. Az első esetben két évig tekintik az ille-tőt egyesült-állambeli állampolgárnak, a másik esetben pedig öt évig.

Ugyanez a törvény szabályozza az állampolgárság megőrzésének módját. Az említett határidőnél hosszabb ideig külföldön tartózkodó állampolgárok az Unió külképviseleteinél igazolni tartoz-nak, hogy miért időznek az illető ál-lamban. Az egészségügyi, vagy tanul-mányi okokból, kereskedelmi vagy más kiküldetésben lévő személyeknél ugyanis a jelzett határidőnél továbbra is fenntartják az egyesült-állambeli ál-lampolgárságot.

Sport

Prágai levél

a Jugoszlavia prágai szerepléséről

(A „Délbácska” kiküldött tudósító-jától.) Pénteken este érkezett meg a beogradi bajnokságot. A pályaudvaron a Slavia és a külügyminiszterium ki-küldöttjei üdvözölték a csapatot, amely aztán az Imperiál-szállóban szállt meg. Az utazás megtörte a csapatot egy kissé sőt három beteggel érkeztek ide. Luburics, és Mahek husmérgezési tüne-tekkel azonnal ágyba fektettek, Nemes nagy torok- és fül-fájdalmakról panasz-kodott. Vasárnap délelőtt a történelmi nevezetességű városházán voltak hiva-talosak a beogradi fiúk, ahol a polgár-mesternél ebédelt a csapat. A város-háza régi termeinek és börtöneinek megtekintése után a városház kápol-nájában elhelyezett ismeretlen katona sírjára koszort helyezték a Jugoszlavia. Délután autón a Slavia-pályára ment a csapat, ahol már folyt a DFC—Vrso-vice előmérkőzés, amely nagyszerű küzdelem után 3:3, eldöntetlen maradt. A Jugoszlavia öltözőjében nyomott volt a hangulat. Luburics sápadt arca és Nemes láztól égő piros képe elrontotta a hangulatot, de amugy is igen druk-koltak a Jugoszlavisták. A mérkőzés igen rosszul kezdődött. Silin már a 3. percben goalt lőtt, amit 15 percen belül még kettő követ. A beogradi csap-at csak ezután jön szóhoz és tovább méltó ellenfele a Slaviának, de amig a Slavia majdnem minden helyzetet ki-használ, a beogradiaknak semmi sem sikerül, azaz két goalt Petkovics és Szekulics révén mégis elérnek. A mér-kőzés után a Slavia klubházában va-csorázott a csapat, ahol a Jugoslav kolonia több tagja is meglátogatta a földieket.

Vasárnap délelőtt a nagy hóvihár pihenésre kényszerítette a játékosokat. A sűrű hó még egyre hullott, mikor ebéd után autókba szállt a csapat és akkor sem állt el mikor 2 óraker el-sőnek pályára lépett a jugoszlav csapat. A Vrsovice a legjobb négy elsőosztályu proficsapat közé tartozik és ami álta-lában a cseh csapatoknál otthonos, fe-nomenális csatárokkal rendelkezik. Ta-lán, ezért nem hallgatták meg a Jugo-slavia vezetői Nemes kérését, hogy hagyják ki a csapatból mivel torok-gyulladás gátolja a játékban és ami a havas esőben még súlyos következményekkel is járhat. A csapat mégis úgy áll fel, mint a Slavia ellen. A mér-kőzés gyönyörű volt, az első félidőben

ZONGORA

elutazás miatt 6000.— Dinárért sürgősen eladó.

Cím: Rosenberg táncmesternél, 511 Kr. Petra ul. 23. 1-1

Uj modern kölcsönkönyvtár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy modern írók könyvei-ből álló kölcsönkönyvtár, létesítettem. A kölcsönkönyvtár május hó első napjaiban nyílik meg, **előjegyzések** arra már most **el-fogadtainak.** A közönség pártfogását kérve, vagyok kiv. tisztelettel 504

„Kardos” hirdető vállalat, Novisad Kralja Petra u. 19. (az udvarban.) — Modern használt könyvek vétele.

a Jugoszlavia vezet 3:2-re. A II-ikban kidőlt a fedezetsor és a nagyszerű cseh csatársor lélepte a magára hagyott védelmet. Nemes kifutással két goalt menthetett volna, egy harmadik pedig fejéről pattant a hálóba. Annál jobb volt a csatársor, amely négy szép goal-lal javított az eredményen.

A mérkőzés után a DTC—Slavia bajnoki mérkőzést (2:4) nézte végig a beogradi csapat és itt láthatták, hogy milyen messze van még a jugoszláv sport a nagy profi tudástól. Amit ez a 22 profi ezen a mérkőzésen csinált, az a fiatal beogradi játékosoknak isme-retlen fogalom volt. Minden esetre sokat tanultak itt a fiúk. Este nagyszerű bankettet adott a Slavia a Reprezenta-tionshausban, ahol a hajnali órákig maradt együtt a társaság. A Jugoszlavia szerdán reggel indul el innen König-rätzbe, ahol a Slavia kéthónapeltti legyőzőjével (4:1), a provinzbajnok KSK-val (Hradec-Kralovi) játszik a jugoszláv bajnok. Szerdán az FTC ját-szik a Sláviával. „Uros.”

UTLEVELET, VIZUMOT

az összes követségeknél beszeres. Háló-kocsi és jegybeszerzés **díjmentesen.** **Beutazási,** tartózkodási engedélyek meg-szerzése ügyében felvilágosítással szol-gál. Utazási, valamint mintavásárok ügyé-ben információkat ad.

Vojvodanska Trgovačka Agencija 402 Novisad, Kralja Petra 29. 1-8

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPOK

„Kardos” felbélyegzéssel — csak 11.— dinár. —

UTAZÓBŐRÖNDÖK,

férfi és női bőrövek, női kiegészítők nagyban és kicsinyben a **készítőnél:** F. DIETRICH-nél Novisad, Kr. Petra u. 20.

Ezüstdinárt, koronát

legmagasabb napi áron vásárol **Lustig** Lajos váltóüzlete Novisad, Kr. Alexandra u. 13. — Utlevél, vizum beszerzési hely.

Innen-onnan

— Néger Adámot és Évát fes-tett egy amerikai művész. A new-yorki Waldorf-Astoriában szombaton nyílik meg a Society of Independent Artists évi kiállítása, amelynek érde-kessége, hogy zsűri nélkül fogadnak el képeket és szobrokat kiállításra bár-kitől, aki lefizeti a tagsági díjat. A kiállításon bőségesen szerepelnek a legrégibb iskolájú képek mellett futu-rista, kubista festmények. Más évek-ben a képeket alfabetikus sorrendben helyezték el, ami leirhatatlan kaósszá kavarta össze a képeket, mert egymás mellé kerültek kubista festmények, akadémikus irányzatokkal, de az idén különválasztották az ugynevevtt ujítókat. A. S. Baylinton festő, aki egyben tit-kára is a társaságnak, lefestette Adá-mot és Évát kubista modorban és az első emberpárt négereknél ábrázolja. A kiállításon szerepelnek jóhírű festők, festető iparosok, gazdag társaságbeli hölgyek és szegény kezdők. Vrlodsen azztalosmester négy szoborral szerepel a kiállításon.

— Nagy botrány egy halálos ítélet kimondása közben London-ban. Londonból jelentik: A londoni esküdtbíró-ság tegnap mondta ki ítéle-tét a hetek óta tartó bűnpörben, ame-lyet a hírhedt Norman Thorne ellen. indítottak. Thorne megölte menyasszo-nyát, Camerun gyorsíró kisasszonyt, holtestét feldarabolta és elégette. E megrázó dráma utolsó felvonása iránt hihetetlen érdeklődés mutatkozott. A kétkarzatos hatalmas tárgyalóterem ki-csinek mutatkozott, hogy a hallgatók százait befogadja. A lépcsőház, a fo-lyósok állandóan tele voltak tömegek-vel és amikor az ítélethozatalra visz-szavonult a bíróság, az érdeklődők még az épület előtti nagy térséget is megtöltötték. Norman Thorne sá-padtan, de igen nyugodtan viselkedett a vádlottak padján. Amikor a törvény-szék elnöke kimondta a halálos íté-lelet, a vádlott közönyösen vette tuda-másul a bíróság határozatát. Az ítélet kimondása pillanatában hatalmas bot-rányok történtek. Amikor Thornek barátja, egy Caldicot nevű hölgy, aki miatt Thorne a gyilkosságot elkö-vette, elhagyta az üléstermet, kétszáz

asszony a fiatal lányra rontott, meg akarta lincselni és letépte róla ruháját. Nagy izgatottság támadt a tömegben amiatt is, hogy számosan, akik Thorne felmentésében bizakodtak, nagy fogadásokat tettek és a fogadást elveszítették. A halálraítelt Norman Thorne huszonötödik életévében volt. Tizennyolcesztendőskorában mechanikus lett, később soffőr és legutóbb mezőgazdasággal foglalkozott.

A Kath. Olvasó és Gazdakörben a nagyheti és husvéti szertartásokra előkészítő énekpróbák minden héten hétfőn és csütörtökön este fél 8 órakor tartanak az Epres utca 18. sz. alatti köri helyiségben és pedig hétfőn csak férfiak, míg csütörtökön nők (leányok, asszonyok) és férfiak részére.

Figyelem! **APOLLÓ** Figyelem!
Az óriási vigjáték sláger:

VENDÉGJOG (NIAGARA)

a világ legjobb komikusával, **Buter Keaton**-nal a főszerepben.
(Olv.: Bőster Kítn.)

Tolvaj gyermekek. A novisadi rendőrség ma délelőtt őrizetbe vett két fiatalkorut, akik közül az egyik a Kertész-féle kalapüzletet dézsmálta állandóan, míg a másik rendszeresen lopkodta a kerékpárok lámpásait. A megtevédt gyermekeket átadták a fiatalkoruak bíróságának.

Nem pirulnak el többet ezek a modern leányok. London. Ezek a modern tudósok valóban mindent tudnak és mindent megmérnek. Egyet azonban ugylátszik, nem tudnak megmérni, — nem tudnak egy leányt találni, aki pirul, ennek következtében a pirulási hőség intenzitását sem bírják megmérni. C. V. Boys, egy híres londoni egyetemi tanár, aki azt mondja, hogy sikerült neki olyan módszerre rájönni, amellyel meg tudja mérni a hold melegének nagyságát és meg tudja állapítani egy négy mérföld távolságban levő gyertya melegének intenzitását, nem képes egy női pirulás melegének a nagyságát megállapítani. — Egyszerűen azért, mondja a professor, mert nem találók médiumot, akin kísérleteztek. A modern lányok nem pirulnak!

Egy román pap borzalmas családi tragédiája. Kolozsvárról jelentik: Giurgiua Viktor gyeromonostori görögkeleti pap házában az elmúlt éjszaka borzalmas tragédia játszódott le. A lelkész borotvával elmeteszte felesége nyakát, azután halálra sebesítette Dán Anna 50 éves cselédét, végül pedig öngyilkossági szándékkal kést szurt a mellébe és borotvával is súlyos sebet ejtett magán. — A faluban úgy tudják, hogy féltékenységből ölte meg a pap a feleségét, mert a papnének viszonya volt a tanítóval és ezt elősegítette a cseléd. A súlyosan megsebesített papné sivalkodására berohantak a szomszédok, csakhamar megjött a csendőrség is. Dán Anna cseléd már halott volt, a súlyos sebesült papot és papnét pedig beszállították a bánffy-hunyadi közpórházba. A papné még valahogy el tudta mondani a tragédia részleteit, de csakhamar eszméletét veszítette. Az orvosok kevés reményt fűznek a házaspár életbenmaradásához.

Szerkesztésért felel: **TOMÁN SANDOR**
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

MOTORBICIKLI, alig használt, eladó. Megtekinthető Carinska ul. 11. 506-1-2

FŐZNI TUDÓ mindenféle leány felvétetik. Cím megtehető e lap kiadóhivatalában.

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD.
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez

HIRDETÉSEK

Komló zsinegek és zsákok nagy választékban bármely mennyiségben jutányos áron beszerezhetők

Léh László

zsák-, zsinag- és ponyvakereskedésében
Novisad, Temerinska ul. 9.
373 Postacsomagok is küldetek. 1-3

Hentesüzlet.

Sibinjani Janko u. 29. sz. alatt megnyitóm f. hó 28-án hentes és mészáros üzletemet, kérem a n. é. közönség szives pártfogását. — Tisztelettel **Cseszák József, mészáros és hentes.**
501-1-3

Mérnökök és építészek részére alkalmas **Másoló (copier) ráma**

70x90 cm. nagyságban, vastag fiils betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Árlejteségi hirdetmény.

A novisadi főügyészség az állami számvitelről szóló törvény 86-98. szakaszai alapján árlejtesést tart 1925. május 10-én délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:

490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lószőrtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.

Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.

Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel láthatók el.

10% óvadék az árlejtesés napján fizetendő le.

A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én. Közig. sz. 240-1925.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Cipőüzletemet kod „Bele Lale“

az eddigi **Kralja Petra 11. szám alatti helyiségemből** az **Apolló épületbe (a városházzal szemben)**

helyeztem át és ott rövidesen megnyitóm. Kérem n. b. vevőimet, szükségleteik fedezését addig is részemre rezerválni. Kiváló tisztelettel

MAVRO POLLÁK, a „Bele Lale“ cipőüzlet tulajdonosa.

Féláru utazás Budapestre, ugy jugoszláv, mint magyar vasutakon

A budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1925. ápr. 18-tól ápr. 27-ig tart. E kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók.

A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vizum beszerzése azonban nem szükséges. Kivánatra olcsó lakás biztosított. Kinek ily lakásra szüksége van, az küldje be a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1. —

Vásári igazolvány felmutatásával 50% kedvezmény adatik gyors- és személyvonatokon, nemkülönben hajón, olyként, hogy a teljesáru menetjegy felhasználásával a visszautazás a jugoszláv és magyar vasutakon és a DDSG. hajóin ingyen lehetséges. A menetjegy és vásári igazolvány elutazás előtt okvetlenül lebélyegeztetendő az indulóállomáson és megőrzendő.

Vízum nélküli beutazás és utazási díjkedvezmények csak a vásári igazolványok birtokosait illetik 1925. ápr. 13-tól ápr. 30-ig.

Vásárigazolványok (ára 80 dinár) kaphatók lesznek az összes SHS. kereskedelmi és iparkamaráknál, a kereskedelmi testületeknél, továbbá **Novisad:** Kereskedelmi kamara, Agrár és kereskedelmi bank, Jugoszláv bank, Agrária szövetkezet, Central Kreditni Zavod.

Veliki Beckerek: Bánáti kereskedelmi kamara, Takarékpénztár.

Novivbas: Országos Hitelbank R. T.

Veliki Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Versec: Takarékpénztár.

Kula: Országos Hitelbank.

Crvenka: „ „

Odžaci: „ „

Horgos: „ „

Batina: „ „

Sombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szerb bank.

Senta: Central Kreditni Zavod.

Belgrádban: Kereskedelmi és iparkamaráknál, utazási irodákban, Jugoszláv-Podunavsko Banknál, a Jugoszláv Banknál, a m. kir. követség utlevélosztályán és a belgrádi m. kir. kereskedelmi megbízottnál (**Dr. Szilágyi,** Strahinica 43-a. Tel. 20-23.) 496-1-0

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle javítást, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barbitást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény,** ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

Elarusitónő

felvétetik.

Erdélyi cukorkaüzlet.

513-1-1

Intelligens, komoly,

szorgalmas fiatal asszony, ki a magyar-német-szerb nyelvet szóban-írásban bírja, állást keres. Leveleket a kiadó továbbít

„Szorgalmas“ jelige alatt.

512-1-2

Két szoba konyhából

álló lakás azonnal kiadó.

Cím: Faust hirdetőiroda,

Kr. Alexandra ul. 12.

514-1-1

ELADÓ HÁZ

Pétevárád majorban. Gazdászoknak rendkívül alkalmas 2 épülettel, az egyik 3 szoba, 2 konyha; a másik istálló, kamra, pince, nyári konyha és egyéb mellék helyiségekből áll. Nagy udvar kövezeve, egészséges vízi kut, nagy kert (2 építésre alkalmas telek) szállóvesszőkkel és gyümölcsfákkal beültetve. — Cím: **Ábrahám János** könyvkereskedésében. 469-2-2

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.

Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttisza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint **A SZIV UJSÁG** gazdasági melléklete. Előfizetési ára **A SZIV UJSÁG** hetenkint megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.

Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdávállalat nál Szubotica, Harambašičeva ul. 5.

4-0

Munkások felvétetnek

Prva Jugoslovenska Kemična Fabrikánál. Jelentkezés személyesen szombaton délután 4-5 óra között.